

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУІШ ҚҰРАЛДАРЫ

Пән: Стоматологиялық аурулардың алдын алу

Пәннің коды: SAA3221

ББ атауы: 6В10117- «Стоматология»

Оқу сағатының/кредиттің көлемі : 90 сағат (3кредит)

Оқу курсы және семестрі: 2/3

Құрастырған: Исмаилова Н.П., ассистент

Қағаз №

11 - 26 - 06 - 2025

Кафедра меңгерушісі М.Г.К., доцент М.А.

Е.П.О. Қыбаева

Шымкент 2025

№1 аралық бақылауға арналған бақылау сұрақтар

1. Алдын алу бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері қандай?
2. Алдын алу шараларының деңгейлерін атаңыз.
3. Алдын алу шараларының тиімділігін бағалау әдістері қандай?
4. Профилактикалық бөлімнің негізгі қызметін сипаттаңыз.
5. Балаларды тексеру жиілігі қандай принциптерге негізделеді?
6. Алғашқы тексеру кезіндегі негізгі мәліметтерді атаңыз.
7. Балаларда қолданылатын тексеру әдістерін атаңыз.
8. Эпидемиологиялық зерттеу және жеке тексерудің айырмашылығы қандай?
9. Гигиеналық индекстердің түрлері мен маңызы.
10. Биопленка дегеніміз не және оның стоматологиядағы рөлі қандай?
11. Балаларға арналған жеке гигиеналық құралдарға қойылатын талаптар.
12. Гигиеналық индекстерді анықтау әдістерін атаңыз.
13. Кариес дамуының негізгі себептерін атаңыз.
14. Кариес дамуына әсер ететін жергілікті және жалпы факторларды атаңыз.
15. Кариес қаупін бағалау әдістерін сипаттаңыз.
16. Балаларға гигиеналық дағдыларды үйрету кезеңдерін атаңыз.
17. Гигиеналық тәрбие ерекшеліктерін сипаттаңыз.

№1 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтар

1. Тіс пластинкасының қалыптасуы ұрықтың құрсақ ішілік даму кезеңінде ... аптада болады.
 - A. 6-7-ші
 - B. 17-20-ші
 - C. 10-16-ші
 - D. 20-22-ші
 - E. 8-9-ші
2. Тіс емізікшесі мезенхимасынан мыналар түзіледі:
 - A. дентин, пульпа
 - B. альвеолярлы сүйек, периодонт
 - C. пародонт, цемент
 - D. пародонт, пульпа
 - E. цемент, целлюлоза
3. Тіс ұрығы эпителийінен келесі тіс тіндері түзіледі:
 - A. эмаль, Насмит қабығы
 - B. альвеолярлы сүйек, периодонт
 - C. пародонт, пульпа
 - D. дентин, пульпа
 - E. эмаль, дентин
4. Тіс қапшығының мезенхимасынан мыналар түзіледі:
 - A. цемент, периодонт

- B. Насмит қабығы, эмаль
 - C. тіс пульпасы, дентин
 - D. дентин, эмаль
 - E. эмаль, цемент
5. Сүт тістердің минералдануы басталады:
- A. Құрсақшілік дамудың екінші жартысында
 - B. Құрсақшілік дамудың бірінші жартысында
 - C. Туылғаннан кейінгі бірінші жартыжылдықта
 - D. Атқылау процесінде
6. Туылғаннан кейін бірден ... тұрақты азу тістердің пренаталдық кезеңі басталады.
- A. 9-шы айда.
 - B. 8-ші айда.
 - C. 7-ші айда.
 - D. 6-шы айда.
 - E. 5-ші айда.
7. Тұрақты екінші азу тістердің минералдануы басталады:
- A. 2,5-3,5 жаста
 - B. жатыршылық кезеңнің соңында немесе жарып шыққаннан кейінгі алғашқы апталарда
 - C. туғаннан кейінгі жылдың екінші жартысында
 - D. 4-5 жаста
 - E. 6 жаста
8. Дені сау балада барлық сүт тістері ... шығуы керек.
- A. 2,5-3 жаста
 - B. бірінші жылдың соңы
 - C. екінші жылдың соңы
 - D. 4 жаста
 - E. 5 жаста
9. Уақытша тістердің түбірлерінің физиологиялық резорбциясы басталады:
- A. орта есеппен тіс түбірінің түзілуі аяқталғаннан кейін 3 жылдан кейін
 - B. орта есеппен тіс түбірінің түзілуі аяқталғаннан кейін 5 жылдан кейін
 - C. орта есеппен тіс шыққаннан кейін бір жыл
 - D. атқылаудан кейін орта есеппен 2 жыл
 - E. атқылаудан кейін орта есеппен 3 жыл
10. Рентгенограммада түбірдің өсу аймағы сүйек жоғалу ошағы ретінде анықталады:
- A. кең өзектері бар түбір ұшында ықшам пластинканың шеткері бойымен шектелген
 - B. тар өзектері бар түбір ұшында жалын тәрізді контурлары анық емес
 - C. тар өзектері бар түбір ұшында ықшам пластинканың шеткі бөлігімен шектелген
 - D. тар өзектері бар түбір ұшында анық контурлары бар
 - E. кең өзектері бар түбір ұшында жалын тәрізді контурлары анық емес
11. Түбір пульпасының өміршеңдігін сақтауды көздейтін балалардағы тұрақты тіс ұлпасының қабынуын емдеу әдісін атаңыз:
- A. витальді ампутация әдісі
 - B. девиталды ампутация әдісі
 - C. витальді экстирпация әдісі
 - D. аралас әдістер
 - E. биологиялық әдіс
12. Уақытша тістің жедел пульпиті пен периодонтитінің дифференциалды симптомы:
- A. тісті перкуссиялағанда ауырсыну
 - B. температуралық тітіркендіргіштерден ауырсыну

- C. ашық тіс қуысының болуы
 - D. тұйық тіс қуысының болуы
 - E. тәтті және қышқылдан ауырсыну
13. Балалардағы түбір ұшы қалыптаспаған тұрақты тістердің пульпасының қабынуын емдеудің ең тиімді әдісі:
- A. терең ампутация әдісі
 - B. тәж пульпасының интравитальді ампутация әдісі
 - C. девиталды ампутация әдісі
 - D. диатермокоагуляция әдісі
 - E. биологиялық әдіс
14. 5 жасар балада жедел сатыдағы созылмалы пульпитті емдеудің қолайлы әдісі:
- A. девитальді ампутация
 - B. сауыт ұлпасының витальді ампутациясы
 - C. витальді экстирпация
 - D. биологиялық әдіс
 - E. жоғары ампутация
15. Балалардағы ауыз қуысын жоспарлы санациялау кезінде жиі анықталатын пульпиттің түрі:
- A. созылмалы фиброзды
 - B. созылмалы ретроградты
 - C. созылмалы гангренозды
 - D. жедел диффузды
 - E. жедел ошақты
16. Гангренозды пульпит кезінде пульпаны зондтау ауырсынады... .
- A. тек тіс сағаларында немесе өзектердің тереңдігінде
 - B. ашық целлюлоза мүйізі аймағында
 - C. тістің тәж бөлігінде
 - D. кариозды қуыстың бір нүктесінде
 - E. кариозды қуыстың бүкіл түбі бойымен
17. Уақытша тістердің пульпитінің созылмалы түрлерінде рентгенограммада кездесетін өзгерістер:
- A. периодонт саңылауының кеңеюі, сүйек тінінің остеопорозы
 - B. контуры анық емес түбір ұшында сопақ пішінді сүйек тінінің бұзылуы
 - C. сүйек тінінің деструкциясы, контуры анық түбір ұшында сопақ пішінді
 - D. сүйек тінінің остеопорозы, пародонт саңылауының тарылуы
 - E. периодонтальды жарықшақтың кеңеюі
18. Уақытша тістемдегі пульпиттің түрі, бұл кезде кариозды қуыс әрқашан тіс қуысымен байланысады :
- A. созылмалы гипертрофиялық пульпит
 - B. жедел диффузды пульпит
 - C. созылмалы гангренозды пульпит
 - D. жедел ошақты пульпит
 - E. созылмалы фиброзды пульпит
19. Пульпа ампутациясы дегеніміз:
- A. сауыт бөлігіндегі пульпаны алып тастау
 - B. түбір ұзындығының 1/3 бөлігіне тамырдың ұлпасын алу
 - C. тәж және түбірлік целлюлозаны алу
 - D. пульпаның өмірлік белсенділігін сақтау
 - E. тамырдың ұлпасын алу
20. Қатпайтын пасталардың негізі болып табылады

- A. вазелинді глицерин қоспасы
 - B. резорцин-формалин қоспасы
 - C. эпоксидті шайырлар
 - D. натрий глутаматы
 - E. фосфатты цемент
21. Түбір өзектерін химиялық кеңейтуге арналған препараттардың негізгі белсенді ингредиенті болып табылады
- A. этилендиамидтетрасірке қышқылы (EDTA)
 - B. оксиэтилендифосфон қышқылы
 - C. фосфор қышқылы
 - D. аскорбин қышқылы
 - E. тұз қышқылы
22. Түбір өзектеріндегі ұлпаның өміршеңдігін сақтау әдісі ... деп аталады.
- A. витальді ампутация
 - B. девитальді экстирпация
 - C. девитальді ампутация
 - D. витальді экстирпация
 - E. биологиялық әдіс
23. Төменгі жақсүйек тістерінің түбір өзектерінен пульпаны ауыртпалықсыз алу үшін ... анестезияны жүргізген жөн.
- A. өткізгіштік
 - B. интралигаментарлық
 - C. инфильтрация
 - D. аппликация
 - E. орталық
24. Т.Ф. Виноградова бойынша диспансеризацияның бірінші тобына ... балалар жатады:
- A. сау, тіс аурулары, пародонт ауруларынсыз
 - B. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және іс жүзінде сау балалар, тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар
 - C. тіс ауруы, пародонт ауруы немесе тістесу аномалиясын жоқ ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
 - D. кариестің суб және декомпенсацияланған түрлерімен бірге ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
 - E. жақ-бет аймағындағы қабыну процестерінен зардап шеккен балалар
25. Т.Ф. Виноградова бойынша медициналық диспансеризацияның үшінші тобына кіреді
- A. кариестің суб және декомпенсацияланған түрлерімен ауыратын және ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
 - B. жақ-бет аймағындағы қабыну процестерінен зардап шеккен балалар
 - C. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және іс жүзінде сау балалар, тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар
 - D. тіс ауруы, пародонт ауруы немесе тістесу аномалиясы жоқ, ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар балалар
 - E. сау және іс жүзінде сау, тіс аурулары, пародонт аурулары немесе тістесу ауытқуларынсыз
26. Балаларды медициналық тексерудің екінші тобына Т.Ф. Виноградова кіреді:
- A. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар балалар
 - B. локализацияланған немесе жайылған пародонт ауруы немесе пародонтиті бар балалар
 - C. сау және іс жүзінде сау, тіс аурулары, пародонт аурулары немесе ақауларсыз

- D. кариестің суб- және декомпенсацияланған түрлерімен ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар балалар
- E. ауыз қуысын гигиеналық сақтамау, тіс функциясының жеткіліксіздігі, сапасыз пломба және басқа да жергілікті факторлардан туындаған гингивитпен ауыратын балалар
27. Созылмалы гипертрофиялық пульпит кезінде:
- A. пульпа аздап ауырады, қан кетеді, кариозды қуысқа айналады
- B. пульпа бір жерінде ауырады, қан кетеді
- C. перкуссияда күрт ауырсынады
- D. пульпа ауырсынусыз
- E. пульпа қуыстың барлық түбінде қатты ауырады, температуралық тітіркендіргішке реакция
28. Тұрақты бірінші азу тістердің фолликуласының қалыптасу кезеңін көрсетіңіз
- A. жатыршілік дамудың 5 айы
- B. жатыршілік дамудың 8-ші айы
- C. 6 айда
- D. 2 жаста
- E. 3 жаста
29. Тұрақты бірінші кіші азу тістің фолликуласының қалыптасу кезеңі:
- A. 2 жаста
- B. жатыршілік дамудың 5 айында
- C. жатыршілік дамудың 8-ші айында
- D. 6 айда
- E. 3 жаста
30. Жедел ошақты пульпитте...
- A. ауырсыну өздігінен, жиі түнгі, қысқа мерзімді ұстамалар
- B. ауырсыну ұстамасы ұзаққа созылады, тістегенде күшейеді
- C. ауырсыну тұрақты, иррадиленген, солқылдап ауырады
- D. тістегенде ауырсыну, тез басылады

№2 Аралық бақылауға арналған сұрақтар

1. Периодонт ауруларының жергілікті себептерін атаңыз.
2. Тіс тасының түзілу механизмі.
3. Периодонт ауруларының алдын алу шараларын сипаттаңыз.
4. Кариестің биологиялық және экологиялық факторлары.
5. Қауіп факторларын бақылау әдістері.
6. Фторидтердің рөлі мен маңызы.
7. Фтордың тіс тіндеріне әсер ету механизмі.
8. Кальций мен фосфор теңгерімінің бұзылыстарының салдары.
9. Герметизация әдісінің мәні неде?
10. Герметиктерге қойылатын талаптар.
11. Тығыздау кезеңдері мен бақылау шараларын сипаттаңыз.
12. Реминералдық терапияның мақсаты мен тәсілдері.
13. Реминералдаушы заттардың түрлері мен қолданылуы.
14. Баланың ауыз қуысы гигиенасын бағалау тәсілдері.
15. Герметизация нәтижесін бағалау критерийлері.

№2 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтар

1. Тістің түбір ұзындығын және өзектің өту дәрежесін анықтайтын

электрметриялық тәсіл кезінде пассивті электродты ... бекітеді.

- A. науқастың ерніне
- B. науқастың алақанына
- C. науқастың иығына
- D. науқастың қолына
- E. науқастың құлағына

2.Ресми рецептуралы мышьяк қойыртпағы 37 тіске ... қойылады.

- A. 48 сағатқа
- B. 24 сағатқа
- C. 3 тәулікке
- D. 5-6 тәулікке
- E. 7 тәулікке

3. Мышьяк қойыртпағының үстіне қойюуға неғұрлым тиімді

- A. материал:
- B. дентин-қойыртпағы
- C. эвгенол-мырыш тотығы қойыртпағы
- D. фосфатцемент
- E. турақты пломбалайтын
- F. балауыз

4.Бір түбірлі тістерге мышьяк қойыртпағының әсер ету уақыты:

- A. 24 сағат
- B. 12 сағат
- C. 36 сағат
- D. 48 сағат
- E. 72 сағат

5.Көп түбірлі тістерге мышьяк қойыртпағын қоюдың неғұрлым тиімді уақыты:

- A. 48 сағат
- B. 12 сағат
- C. 36 сағат
- D. 24 сағат
- E. 72 сағат

6.Мышьяк қойыртпағының мөлшері шар тәрізді бордың келесі көлеміне сай :

- A. №1
- B. №2
- C. №3
- D. №4
- E. №5

7.Классикалық үлгідегі мышьяк пастасын 48 сағатқа ...қоюға болады.

- A. үлкен азу тістерге
- B. күрек тістерге
- C. сүйір тістерге
- D. төменгі кіші азу тістерге
- E. жоғарғы кіші азу тістерге

8.Эвгенол мен мырыш тотығы негізінде дайындалған түбір өзегін толтыратын қойырпақ:

- A. Эндометазон
- B. Каласепт
- C. Форфенан

- D. Апексит
- E. АН-26

9.Эпоксид шәйірлері негізінде дайындалған түбір өзегін толтыратын қойыртпағы:

- A. АН-26
- B. Биокалекс
- C. Форфенан
- D. Эндометазон
- E. Мырыш-эвгенол қойыртпағы

10.Формалин негізінде дайындалған түбір өзектерін пломбылайтын қойыртпақ.....деп аталады.

- A. Форфенан
- B. Эндобтур
- C. Эндометазон
- D. Апексит
- E. АН-26

11.Формалин негізіндегі силерлердің негізгі кемшілігі:

- A. тістердің тіндерінің боялуы
- B. микробқа қарсы қасиеттерінің жоқтығы
- C. рентген суретінде көрінбейдігі
- D. тез қатуы
- E. әлсіз жабысуы

12. Өзекті толтырғанда гуттаперча штифтімен бірге еңгізілетін материал:

- A. силер
- B. герметик
- C. силан
- D. филер
- E. катализатор

13.Өзек сағасын және түбір өзегінің жоғарғы үштен бір бөлігін кеңейтетін,жұмысшы ұшы тамшы тәріздес аспап:

- A. Гейтс Глидден
- B. дрельбор
- C. рашпиль
- D. Н-файл
- E. К-файл

14.Өзек сағасын және түбір өзегінің жоғарғы үштен бір бөлігін кеңейтетін, жұмысшы ұшы сопақша ұзындау келген аспап:

- A. Ларго
- B. дрельбор
- C. рашпиль
- D. Н-файл
- E. К-файл

15.Төменде көрсетілгендердің тіс қуысының элементтеріне жатпайды:

- A. мойны
- B. қабырғалары
- C. табаны
- D. күмбезі
- E. өзек сағалары

16.ISO стандартына сай аспап сабының жасыл түсі келесі өлшемді білдіреді:

- A. 035

B. 020

C. 025

D. 030

E. 015

A. ISO стандартына сай 020, 050, 100 сандық өлшемдерінің түстік белгісі ... болады.

B. сары

C. жасыл

D. қызыл

E. қара

F. көк

17. Төртбұрыш белгісі келесі эндодонттық аспаптың жұмысшы ұшының көлденең кесіндісіне сай:

A. K-File

B. Largo

C. K-Reamer

D. Gates Glidden бұрғысы

E. пульпэкстрактор

18. Түбір өзектерін депофорез әдісімен өндеуді ашқан ғалым:

Адольф Кнаппвост

A. Керр

B. Дуров

C. Миллер

D. Роане

19. Тіс түбірін өтетін аралық көлемді аспап:

A. K-Flexoreamer Golden Medium

B. GatesGliden

C. Largo

D. Orifice opener

E. K-Reamer

20. Тіс түбірін өтуге және кеңейтуге арналған аспап:

A. K-File

B. K-Reamer

C. K-Flexoreamer

D. K-Nitiflex

E. Largo

21. Келесі препараттың өлтіре-жансыздандырғыш қасиеті бар:

A. нон арсеник

B. кортисамол

C. акросил

D. пульперил

E. пульпотек

22. Түбір өзегінде профайлдың айналу жылдамдығы:

A. 300 айн/мин

B. 200 айн/мин

C. 100 айн/мин

D. 500 айн/мин

E. 800 айн/мин

23. Бұрғылардың (K-ример) серпімділігі және кесу қырының өткірлігі ...

негізделген:

A. кесу қырының қадамының үлкендігіне

- В. кесу қырының қадамының кішілігіне
С. кесу қыры спираль тәрізді болуына
D. аспаптың осіне тік бұрыш жасай орналасқан тішшелердің болуына
E. аспаптың осіне үшкір бұрыш жасай орналасқан тішшелердің болуына
24. Нөмірі 15 эндодонттық аспаптың ұшының диаметрі ... тең.
A. 0,15 мм
B. 0,5 мм
C. 0,55 мм
D. 1,5 мм
E. 1.15 мм
25. Түбір өзегін толтыру барысындағы өзектолтырғыштың айналу бағыты:
A. сағат тілімен бірдей
B. сағат тіліне қарсы
C. алға-артқа
D. оңға-солға
E. реципрокты
26. Тіс қуысын ашу мақсаты:
A. түбір өзектеріне тікелей ену
B. пломба жақсы тұру үшін
C. рентгенологиялық зерттеу жүргізу
D. асқынудың алдын алу
E. тіс пішінін қалпына келтіру
27. Негізі ЭДТА-дан тұратын препараттарды ... қолданған дұрыс.
A. нашар өтетін өзектерді өту үшін
B. өзек ішіндегі путридті массаны еріту үшін
C. түбір өзегін антисептикалық өңдеу үшін
D. түбір ұлпасын өлтіре жансыздандыру үшін
E. түбір өзегін өңдеу сапасын тексеру үшін
28. Никель-титанды файлдарға тән сипаттаманы көрсетіңіз:
A. қайта қалпына келу қасиеті жоғары
B. өте сынғыш
C. бір рет ғана қолданылады
D. кесу қырының өткірлігі төмен
E. тотығу дәрежесі жоғары
29. Төменде көрсетілген эндодонттық емдеу кезеңдерінің қайсысында Н-файлды қолдану неғұрлым тиімді:
A. түбір өзегінің қабырғаларын тегістеу
B. түбір өзегінің жұмысшы ұзындығын анықтау
C. түбір ұлпасын экстирпациялау
D. түбір өзегін өту
E. түбір өзегінің сағасын кеңейту
30. Дентинобласттардың денесі орналасады:
A. ұлпада
B. кіреукеде
C. дентинде
D. периодонтта
E. біріншілік цементте

«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы

74/11-2025

Бақылау өлшеуіш құралдары

12 бетің 11 беті